

ע"פ 2599/03/16 - דור עובד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

14 אפריל 2016

ע"פ 2599-03-16 עובד נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופט גילה כנפי-שטייניץ
כבוד השופט ד"ר יגאל מרזל
כבוד השופט אריה רומנוב

המערער:

דור עובד
על-ידי ב"כ עו"ד אלי פוקסברומר
מטעם הסנגוריה הציבורית

נ ג ד
המשיבה:

מדינת ישראל
על-ידי פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט א. קורנהאוזר) שניתן בת"פ 41987-11-15, בו הורשע המערער בארבע עבירות של הפרת הוראה חוקית, ונדון לתקופה כוללת של שבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל ולמאסר על תנאי. הערעור מופנה נגד הכרעת הדין שניתנה ביום 28.2.16 ונגד גזר הדין שניתן ביום 29.2.16. תחילה נדון בחלקו הראשון של הערעור, ולאחר מכן בחלקו השני.

האישום

2. נגד המערער הוגש לבית משפט השלום בירושלים כתב אישום בו יוחסו לו שש עבירות של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

על פי האמור בכתב האישום, ביום 22.10.2015 ניתן צו על ידי מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, האלוף רוני נומה, אשר אסר על המערער להיכנס לאזור יהודה ושומרון ולשהות בו, אלא בהיתר מהמפקד הצבאי או מי מטעמו. תוקף הצו שניתן הוא עד ליום 22.04.2016 (להלן: "**הצו הראשון**").

ביום 3.11.2015 ניתן צו על ידי מפקד פיקוד העורף, האלוף יואל סטריק, אשר קבע, בין היתר, כי על המערער לשהות מאחורי דלתות ביתו שברחוב מירון 19 מבשרת ציון, למן שעה אחת לאחר שקיעת החמה ועד להנף החמה, וזאת למשך שלושה חודשים, עד ליום 2.02.2016 (להלן: "**הצו השני**").

בכתב האישום שהוגש נגד המערער, כפי שתוקן, נטען, כי בשבעה מועדים שונים במהלך תקופה של תשעה ימים (מיום 9.11.15 ועד ליום 18.11.15) הוא לא שהה בביתו בשעות בהן היה עליו לשהות בבית, ובכך הפר את הצו השני. ביחס לאחד מתוך שבעת המועדים נטען, כי המערער שהה בישוב בית-אל, ובכך הפר גם את הצו הראשון. כפי שצוין, למערער יוחסו בכתב האישום שש עבירות ולא שבע, וזאת ככל הנראה לנוכח העובדה ששתי הפרות אירעו באותו יום (האישום השלישי).

הדין בבית משפט השלום והכרעת הדין

3. המערער כפר במיוחס לו, תוך שבא כוחו העלה בשלבים שונים של הדיון מספר טענות הגנה כלליות. בנוסף, העלה המערער טענות המתייחסות באופן ממוקד לאישומים השונים. חומר הראיות הוגש בהסכמת הצדדים, וזאת תחת קיומה של פרשת תביעה, ובמהלך פרשת ההגנה העידו המערער ואביו.
4. תחילה דן בית משפט השלום בשבע טענות כלליות שהועלו על ידי המערער, ואלו הן: ידיעת הרשויות שפעלו להוצאת הצווים כי המערער לא יעמוד בתנאי הצווים והגנת צורך; המשיבה טמנה פח יקוש למערער; הצו השני לא ציין מפורשות כי הוא ניתן בנוסף לצו הראשון; הצו הראשון נוסח כך שלא נאסר על המערער להיכנס לחבל בנימין בו נמצא הישוב בית-אל; הדיון בהפרת הצו הראשון אינו מצוי בסמכות השיפוט של בית משפט בישראל; הצו השני נוסח באופן בו ניתן להבין כי על המערער לשהות בבית הוריו החל מהשעה אחת אחר חצות; הצו השני ניתן מכוח תקנות ההגנה לשעת חרום, ולפיכך הוראת החיקוק המתאימה היא תקנה 69(א) לתקנות ההגנה ולא סעיף 287(א) לחוק העונשין.
5. בית משפט השלום דן אחת לאחת בטענות ההגנה הכלליות, ומהטעמים אותם פירט בהרחבה בהכרעת דינו, החליט לדחות.
6. לאחר שעשה כן, נפנה בית המשפט לדון בטענות הממוקדות שהעלה המערער ביחס לאישומים השונים. מהטעמים שפורטו בהכרעת הדין מצא בית המשפט שעלה בידי המשיבה להוכיח את שיוחס למערער בארבעה מקרים, ולא עלה בידי המשיבה להוכיח את המיוחס למערער בשלושה מקרים. התוצאה הייתה, שהמערער הורשע בארבע עבירות של הפרת הוראת חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, וזוכה מהעבירות שיוחסו לו ביחס לשלושה מקרים.

מסגרת הערעור על הכרעת הדין

7. במסגרת הערעור שלפנינו צמצם המערער את טענותיו רק לחלק מהטענות אותן העלה בבית משפט השלום, ולא שב על טענות אחרות שהועלו על ידו בערכאה קמא. להלן נדון בטענות שהועלו על ידי המערער במסגרת הערעור שלפנינו.

טענה ראשונה: עבירה ספציפית גוברת על עבירה כללית

8. הטענה הראשונה שמעלה המערער מתייחסת לצו השני שניתן נגדו, והיא נוגעת לכל האישומים בהם הורשע. הצו השני, שהורה כזכור למערער לשהות מאחורי דלתות ביתו בשעות שנקבעו בצו, ניתן על ידי מפקד פיקוד העורף מכוח הסמכות המוענקת לו בתקנות 6(2), 108, 109 ו-110 לתקנות ההגנה (שעת חרום), 1945 (להלן: "**תקנות ההגנה**"). תמצית טענת המערער בעניין זה היא, שבגין הפרת הצו היה על המשיבה להעמיד אותו לדין בעבירה לפי תקנה 69(א) לתקנות ההגנה ולא בעבירה לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין. לטענת המערער, העבירה לפי תקנות ההגנה היא עבירה ספציפית הגוברת על הנורמה הכללית, והיא מקלה עם המערער ביחס לעבירה הקבועה בחוק העונשין. בהקשר זה נטען על ידי המערער, כי "המשמעות האופרטיבית בתיק זה נוגעת הן לחוסר תחולה של מע"ת מתיק קודם (המתייחס לעבירה הכוללת החמורה יותר), והן לסיווג נורמטיבי מידתי יותר של העבירות, שיש בו להביא לריכוך הענישה" (עמוד 2 להודעת הערעור).

9. אין בידנו לקבל את טענת המערער. הלכה פסוקה היא, כי בחירת הוראת החיקוק המתאימה הינה חלק מהפררוגטיבה של המאשימה, והיקף ההתערבות של בית המשפט בעניין זה הוא מצומצם ביותר (בג"צ 724/83 מדינת ישראל נ' י' זפט, שופט בית משפט השלום בנתניה (1984)). עמד על כך בית המשפט המחוזי בתל אביב בע"פ (ת"א) 42054-08-13 מדינת ישראל נ' אסף קסטיאל (2.10.2013), באומרו דברים אלה:

"הבחירה בהוראת חיקוק היא חלק מהפררוגטיבה של התביעה במילוי תפקידה בהגשת כתבי האישום. היקף ההתערבות בהחלטת היועץ המשפטי לממשלה ורשויות התביעה בנושא זה, הוא מצומצם ביותר ונקיטה בדרך פעולה זו שמורה למקרים קיצוניים וחמורים בלבד. בבג"צ 7195/08, אליו הפנתה התביעה, נקבע כי התערבות מסוג זה תיעשה רק כאשר מדובר במשגה מהותי או עיוות מהותי היורדים לשורשו של עניין. ככלל, כאמור, עקרון הפרדת הרשויות מכתבי, בהכרח, שמירה על מעמדה של התביעה כמי שבחרת את הוראת החיקוק הרלבנטית. בית המשפט איננו יועץ-על, איננו תובע-על".

10. די בכך כדי להביא לדחיית טענת המערער, מה גם שלא נטען לפנינו כי המשיבה בחרה את סעיף האישום בו האשימה את המערער בשונה מהאופן בו היא נוהגת במקרים דומים אחרים.

11. למעלה מן הדרוש נוסף - ובית משפט השלום עמד על כך בסעיפים 12 ו-13 להכרעת דינו - כי ספק בעינינו אם ההוראות הקבועות בתקנות ההגנה בנסיבות המקרה שלפנינו הן הוראות ספציפיות לעומת ההוראה הקבועה בחוק העונשין. נבהיר: סעיף 287(א) לחוק העונשין קובע עבירה פלילית ברורה ומפורשת שעניינה "הפרת הוראה חוקית". הסעיף קובע את יסודות העבירה ואת העונש המקסימלי שניתן להטיל על מי שהורשע בביצועה. לא כך הדבר בתקנות ההגנה. עיקר עניין של תקנות 109 ו-110 הוא בהענקת סמכות לגורמים הנקובים בהן לתת צווי צמצום והשגחה. תקנות אלה קובעות, אמנם, כי הפרת צו שניתן על פי תקנות אלה מהווה עבירה, ואולם הן לא קובעות מהו העונש שניתן להטיל על מפר הצו. עניין העונש מצוי בתקנה 69 לתקנות, הנושאת את הכותרת "עונש כללי", ואשר בה נקבע מה עונש יוטל על מי שעבר עבירה על פי התקנות "מקום שלא נקבע עונש מיוחד על העבירה". יוצא, אם כן, כי לא ניתן לשלול את הטענה, שהנורמה הפלילית הספציפית המלאה והשלמה נמצאת בסעיף 287 לחוק העונשין, ולא בשילוב ההוראות השונות בתקנות ההגנה.

12. בשולי הדברים נציין - מבלי להכריע בדבר - כי בגזר הדין שניתן על ידו הביע בית משפט קמא את דעתו, שניתן היה להפעיל את עונש המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד המערער, גם אם היה מואשם ומורשע בעבירה לפי סעיף 69 לתקנות ההגנה.

טענה שנייה: העדר סמכותו של בית המשפט לדון את המערער בגין הפרת הצו הראשון

13. הצו הראשון אסר, כזכור, על המערער להיכנס לאזור יהודה ושומרון ולשהות בו. צו זה ניתן על ידי מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון מכוח הסמכויות שהוענקו לו על פי הדינים חלים באזור. הטענה השנייה שמעלה המערער במסגרת ערעור זה היא, שבית משפט קמא לא היה מוסמך לדון אותו באישום הראשון לכתב האישום, בו הואשם בכך שביום 18.11.15 הוא שהה באזור יהודה ושומרון. בית משפט השלום דחה את טענת המערער וקבע, כי סמכותו לשפוט את המערער באישום זה נובעת מהוראת סעיף 2(א) לתקנות שעת חירום (יהודה ושומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), תשכ"ז-1967 (להלן: "תקנות השיפוט"), אשר הוארכו מעת לעת. קביעה זו מקובלת עלינו, מהטעמים אותם נפרט להלן.

14. נקודת המוצא העקרונית בשאלת התחולה הטריטוריאלית של החוק הפלילי היא, כי הנורמה הפלילית חלה על הטריטוריה של המדינה היוצרת את הנורמה הפלילית. כך הדבר גם במשפטנו. בצד זאת נקבעו בדברי חקיקה שונים הוראות המרחיבות את תחולת החוק הפלילי אל מעבר לשטחי מדינת ישראל. כך הדבר כאשר מדובר בעבירות נגד המדינה או העם היהודי; עבירות נגד אזרחי ישראל או תושבי ישראל; עבירה שנעברה בידי אזרחי ישראל או תושבי ישראל; ועבירות נגד משפט העמים (סעיפים 13-16 לחוק העונשין).

15. הוראת חוק נוספת המרחיבה את היקף תחולתו של החוק הישראלי היא הוראת תקנה 2(א) לתקנות השיפוט, אשר זו לשונה:

"בנוסף לאמור בכל דין יהיה בית המשפט בישראל מוסמך לדון, לפי הדין החל בישראל, אדם הנמצא בישראל על מעשהו או מחדלו שאירעו באזור וכן ישראלי על מעשהו או מחדלו שאירעו בשטחי המועצה הפלסטינית, והכל אם המעשה או המחדל היו עבירות אילו אירעו בתחום השיפוט של בתי המשפט בישראל".

16. מנוסח ההוראה עולה, כי ההרחבה שנקבעה בתקנה זו מתייחסת לעבירות שבוצעו באזור יהודה ושומרון בלבד (ולא במדינות אחרות), וכי הבסיס להרחבת תחולת הנורמה הפלילית הישראלית קשורה בזהותו של הנאשם או הימצאותו בישראל. מדברים שנאמרו בע"פ 163/82 **משה דוד נ' מדינת ישראל** (1983) (להלן: "**פרשת דוד**") עולה, כי אחד הטעמים שעמדו ביסוד חקיקתה של הוראה זו הוא רצונו של המחוקק למנוע מצב דברים בו יועמד ישראלי לדין לפני בתי המשפט הצבאיים (אשר מטבע הדברים נועדו לשפוט עבירות בעלות רקע ביטחוני) בגין עבירות פליליות "אזרחיות" שאינן נושאות אופי ביטחוני (סעיפים 12 ו-30 לפסק הדין).

17. בפרשת דוד הובהר, כי תקנה 2(א) אינה דורשת קיומה של "פליליות כפולה". מטעם זה, מעשה או מחדל שאירעו באזור עשויים לגבש אחריות פלילית בישראל, גם אם אותו מעשה או מחדל אינם מהווים עבירה באזור (סעיף 35 לפסק הדין).

18. במהלך הזמן נדרשו בתי המשפט לשאלת הפרשנות שיש לתת לדרישה הקבועה בסיפא של תקנה 2(א) ולפיו, תנאי לתחולת הנורמה הפלילית הישראלית על עבירות שנעברו באזור הוא, ש"המעשה או המחדל היו עבירות אילו אירעו בתחום השיפוט של בתי המשפט בישראל". שאלה זו התעוררה באותם מקרים בהם הנורמה הפלילית הישראלית כללה כיסוד עובדתי-נסיבתי (היינו כחלק מהאקטוס-ראוס של העבירה) זיקה מקומית ספציפית לישראל. נבהיר את הדברים בדוגמה שהובאה בפסק הדין שניתן בפרשת דוד.

19. טול מקרה בו ראובן תקף את שמעון באזור יהודה ושומרון. פשיטא, שמכוח הוראת תקנה 2(א) ניתן להעמיד את ראובן לדין בישראל בעבירה של תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

20. עתה נניח כי שמעון הוא שוטר שהוסמך ככזה על פי דיני האזור. האם ניתן להעמיד את ראובן לדין בישראל בעבירה של תקיפת שוטר לפי סעיף 273 לחוק העונשין? לצורך מתן מענה לשאלה זו יש לברר תחילה כיצד מוגדר "שוטר" בחוק הפלילי הישראלי. אם ההגדרה אינה כוללת זיקה מקומית ספציפית, אזי גם שוטר שהוסמך ככזה באזור נכלל בהגדרה, ועל כן ניתן יהיה להעמיד לדין את ראובן בישראל בעבירה לפי סעיף 273.

21. מאידך, אם החוק הפלילי הישראלי מגדיר "שוטר" כמי שהוסמך ככזה על ידי המפקח הכללי של משטרת ישראל, מתעורר קושי פרשני אשר ביחס אליו הובאו בפסיקה שתי גישות.

22. הגישה האחת כונתה בשם הגישה המוחשית (או הקונקרטית) והיא אומצה על ידי שופטי הרוב בע"פ 831/80 **צובא נ' מדינת ישראל**, פ"ד לו(2), 169. הגישה השנייה כונתה בשם הגישה המושגית (או המופשטת) והיא אומצה על ידי חברי ההרכב שדן בפרשת דוד.

23. על פי הגישה המוחשית, פועלה של תקנה 2(א) הוא, שהדין הפלילי הישראלי, על כל היסודות העובדתיים והנפשיים הנדרשים נורמאטיבית על ידי העבירות הפליליות השונות, מוחל על האירוע שהתרחש באזור. אם אירוע זה מקיים יסודות נורמאטיביים אלה, ורק בתנאי זה, יש מקום להטלת אחריות פלילית ישראלית. על פי גישה זו, בדוגמה שהבאנו לא ניתן יהיה להעמיד לדין את ראובן בעבירה של תקיפת שוטר, כיוון ששמעון אינו שוטר שמונה על ידי מפכ"ל משטרת ישראל.

24. על פי הגישה המופשטת, יש להחליף את הנסיבות העובדתיות האקטואליות שבאזור בנסיבות ישראליות היפותטיות מקבילות. "על פי גישה זו, כאשר הנורמה הפלילית הישראלית, שעניינה תקיפת שוטרים, מוחלת באזור, וראובן תקף את שמעון, שהוא שוטר באזור, כי אז הנסיבה העובדתית הרלוואנטית - הנתקף הוא שוטר - שיש להתחשב בה לצורך האחריות הפלילית, אינה ששמעון הוא שוטר באזור, אלא יש להמיר או להחליף יסוד נסיבתי-מקומי אקטואלי זה ביסוד נסיבתי-ישראלי היפותטי מקביל, דהיינו, ששמעון הוא שוטר ישראלי והשאלה שיש להשיב עליה היא, אילו הותקף שוטר ישראלי בישראל בנסיבות בהן הותקף ראובן (צ"ל: שמעון) באזור, ההיה במעשה עבירה בישראל" (סעיף 20 לפסק הדין).

25. יש לציין, כי בהחלטה שניתנה בבית המשפט העליון (בדן יחיד) בבש"פ 2762/08 **יהודה לנדסברג נ' מדינת ישראל** (2008) (להלן: "**פרשת לנדסברג**") נקבע, כי הגישה המושגית שאומצה בפרשת דוד היא ההלכה המחייבת וכי אין עוד מקום לעשות שימוש בגישה המוחשית (סעיפים 30 ו-32 להחלטה).

26. על רקע דברים אלה נשוב לענייננו. לשם כך נפנה תחילה להוראת סעיף 287(א) לחוק העונשין, בגינה הועמד המערער לדין. וכך נקבע בסעיף זה:

"המפר הוראה שניתנה כשורה מאת בית משפט או מאת פקיד או אדם הפועל בתפקיד רשמי ומוסמך לאותו ענין, דינו - מאסר שנתיים".

27. בענייננו, מפקד כוחות צה"ל שהוציא את הצו הראשון נגד המערער הוא "פקיד או אדם הפועל בתפקיד רשמי". לא נטען לפנינו וגם לא מצאנו כי המושג "פקיד" או המושג "אדם הפועל בתפקיד רשמי" הם מושגים בעלי זיקה ישראלית מקומית. מה שנובע מכך הוא, שבמקרה שלפנינו כלל לא מתעורר הצורך לבצע "המרה רעיונית". המקרה שלפנינו דומה לדוגמה הראשונה אותה הבאנו, בה ראובן תקף את שמעון (שאינו שוטר); המקרה שלפנינו דומה לדוגמה בה ראובן תקף את שמעון שהוא שוטר באזור, במצב דברים בו הנורמה הפלילית הישראלית רחבה ומתייחסת ל"כל שוטר", ולא רק למי שהוסמך ככזה על ידי מפכ"ל משטרת ישראל.

28. ודוק: מה שקובע לעניין תחולת הנורמה הפלילית הישראלית הוא האופן בו מוגדרת העבירה של הפרת הוראה חוקית, ולא התוכן הספציפי של ההוראה שהופרה או מקור הסמכות של נותן ההוראה. העובדה הרלבנטית היא, שהמערער הפר הוראה שניתנה כדין על ידי "פקיד או אדם הפועל בתפקיד רשמי", ולא תוכן ההוראה שניתנה על ידי אותו גורם, או מקור סמכותו.

29. המערער הפנה בטיעוניו להחלטת בית המשפט העליון בפרשת לנדסברג שהוזכרה לעיל. לטענת המערער, אם נלך על פי העמדה שהמשיבה עצמה נקטה באותה פרשה, המסקנה המתבקשת היא שבית משפט קמא לא היה

מוסמך לדון את המערער באישום הראשון. אין בידנו לקבל טענה זו.

30. ראשית נאמר, כי בעוד שהנאשמים בפרשת לנדסברג הואשמו בביצוע עבירה לפי תקנה 125 לתקנות ההגנה (הקובעת את סמכותו של מפקד צבאי להכריז על שטח סגור), הרי שהמערער בתיק שלפנינו הואשם בעבירה לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין.

31. העבירה לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין היא בעלת תחולה רחבה, ועניינה הפרה של הוראה שניתנה כשורה על ידי בית משפט, או פקיד, או אדם הפועל בתפקיד רשמי. תנאי לביצוע העבירה הוא, שנותן ההוראה היה מוסמך לתת אותה, ואולם מקור הסמכות של נותן ההוראה אינו רלבנטי. תנאי לביצוע העבירה הוא שההוראה הופרה, ואולם תוכן ההוראה אינו רלבנטי. כשם שתקנה 2(א) לתקנות השיפוט מחילה את הדין הפלילי הישראלי על ראובן שתקף את שמעון באזור, כך היא מחילה את הדין הפלילי הישראלי (סעיף 287(א) לחוק העונשין) על אדם שהפר הוראה שניתנה על ידי גורם מוסמך באזור, ואשר אסרה את כניסתו של האדם לאזור.

32. העולה מכל האמור הוא, שבאנו לכלל מסקנה שהוראת סעיף 2(א) לתקנות השיפוט הרחיבה את תחולת הוראת סעיף 287(א) לחוק העונשין גם על המעשה שהמערער עשה באזור - הפרת ההוראה שניתנה על ידי מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון. מכאן, שבית משפט השלום היה מוסמך לדון באישום שיוחס למערער גם בשל הפרה זו.

33. בטרם נסיים את הדיון בפרק זה נתייחס לטענה נוספת שהעלה המערער בעניין זה והיא, שלא התקיים בו היסוד הנפשי הנדרש, שכן לא הייתה לו מודעות לכך שהפרת הצו היא עבירה "ישראלית". אין בידנו לקבל טענה זו. מודעתו של מי שביצע עבירה באזור לאפשרות שניתן יהיה לדון אותו בישראל אינה מהווה אחת מיסודות העבירה. לעניין זה לא למותר יהיה להפנות להוראת סעיף 34(א) לחוק העונשין, אשר כותרתה "טעות במצב משפטי", הקובעת כי "לענין האחריות הפלילית אין נפקה מינה אם האדם דימה שמעשו אינו אסור, עקב טעות בדבר קיומו של איסור פלילי או בדבר הבנתו את האיסור, זולת אם הטעות היתה בלתי נמנעת באורח סביר". במקרה שלפנינו הטענה אינה מתייחסת לידיעתו של המערער כי מעשיו מהווים עבירה, אלא אך למקום בו ניתן יהיה לדון אותו בשל העבירה שעבר.

טענה שלישית: הישוב בית אל מצוי בחבל בנימין ולא באזור יהודה ושומרון

34. כזכור, הצו הראשון ניתן על ידי מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, והוא אסר על המערער להיכנס לאזור יהודה ושומרון ולשהות בו. באישום הראשון הואשם המערער בכך שביום 18.11.15 בסמוך לשעה 00:15 הוא שהה בישוב בית-אל. לטענת המערער, הישוב בית-אל מצוי בחבל בנימין ואינו מצוי באזור יהודה ושומרון, ועל כן הוא לא עבר את העבירה המיוחסת לו, ויש לזכותו. בהודעת הערעור נטען, כי "לצו לא צורפה מפה של תחומי האיסור, ונזכרה בו הרחקה מיהודה ושומרון, אך לא הוזכרה בו הרחקה מבנימין" (עמוד 2 להודעת הערעור).

35. בית משפט השלום דחה את טענת המערער, ואנו סבורים שעשה זאת בדין. הישוב בית-אל מצוי בתחומי יהודה ושומרון, הדבר ברור ומובן מאליו, ואין צורך להאריך בכך.

36. המערער טוען שגם אם כך הדבר, הוא לא היה מודע לכך שהצו אסר עליו להיכנס לישוב בית-אל ולכן לא התקיים בו היסוד הנפשי הנדרש. בית משפט השלום דחה טענה זו בקבעו: "בהיבט זה, אינני מקבל את טיעון הנאשם כי סבר שמדובר ביהודה ושומרון בלבד. נוסח הצו הוא איסור כניסה "לאזור יהודה ושומרון" (ההדגשה

שלי, א.ק.). מדובר במונח המופיע תחילה בכותרת הצו, בהמשך בהפניה למקור סמכות נותן הצו, ולבסוף בתוארו של מוציא הצו המופיע בתחתיתו: "מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון" טיעון הנאשם אינו מעורר ספק כלשהו בעיני, כי היה מודע היטב, ודאי כתושב השומרון, שהאלוף נומה אשר תוארו הוא מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, הינו אף מפקד כוחות צה"ל המצויים בבנימין, המהווה חלק מ"אזור יהודה ושומרון" (סעיף 6 להכרעת דין). מדובר בקביעה עובדתית של הערכאה המבררת, המקובלת גם עלינו, ולא ראינו עילה להתערב בה.

טענה רביעית: הרשעת המערער באישום החמישי

37.הערעור בנקודה זו מתייחס לטענה ממוקדת שהעלה המערער ביחס להרשעתו באישום החמישי. באישום זה הואשם המערער בכך שביום 11.11.15 בשעה 18:55 הוא לא שהה בביתו ובכך הפר את הצו השני. בבית המשפט השלום העלה המערער הסבר לאי הימצאותו בבית במועד זה, ואולם בית המשפט לא מצא לקבל הסבר זה, וזאת בין היתר לנוכח העובדה שהמערער לא זימן לעדות את אמו שלטענת המערער הייתה יכולה לאשר את גרסתו ולתמוך בה (סעיף 18 להכרעת הדין). לא מצאנו כי נפלה שגיאה במסקנה אליה בית משפט קמא הגיע בנקודה זו, ועל כן אנו מחליטים לדחות את הערעור גם בנקודה זו.

הערעור על הכרעת הדין - סיכום

38.בשל הטעמים עליהם עמדנו, החלטנו לדחות את הערעור על הכרעת הדין.

הערעור על גזר הדין

39.המערער הינו אדם כבן 25. הוא בן למשפחה נורמטיבית, אלא שלחובתו מספר לא מבוטל של הרשעות קודמות בהן הורשע בשורה של עבירות, ואשר בגין חלקן הוטלו עליו עונשי מאסר לריצוי בפועל לתקופות לא קצרות. את העבירות בהן הורשע בתיק זה עבר המערער בעוד עונש מאסר על תנאי לתקופה של ארבעה חודשים תלוי ועומד נגדו. מדובר בעבירות שנעברו זמן קצר לאחר שהצוים מושא כתב האישום הוצאו נגדו. לכך יש להוסיף, כי שתיים מתוך ארבע העבירות בהן הורשע המערער נעברו על ידו לאחר שהוא נעצר בגין ביצוע עבירות קודמות והוזהר על ידי המשטרה (15.11.15).

40.בית משפט השלום עמד על כך שהצוים הוצאו נגד המערער בשל מידע שהגיע לרשויות בדבר סכנה הנשקפת מפני המערער. לאחר ששקל את השיקולים לכאן ולכאן, ובכלל זה את התרשמותו בדבר רצונו של המערער להשתקם, הטיל בית המשפט על המערער עונש מאסר לריצוי בפועל לתקופה של ארבעה חודשים, וכן הפעיל, מקצתו בחופף, עונש מאסר על תנאי לתקופה של ארבעה חודשים שהיה תלוי ועומד נגד המערער. בסך הכל נקבע כי על המערער לרצות עונש מאסר לתקופה כוללת של שבעה חודשים, החל מיום מעצרו ביום 18.11.15. בנוסף הוטל על המערער עונש מאסר על תנאי לתקופה של שלושה חודשים, והתנאי הוא שלא יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירה של הפרת הוראה חוקית.

41.נתנו דעתנו לטענות שהועלו על ידי הסנגור בעניין העונש, ובכלל זה לטענות בדבר נסיבותיו האישיות של המערער ומגבלותיו. כמו כן נתנו דעתנו לעובדה כי המערער נתון בתנאי השגחה או הפרדה, דבר שעלול להכביד עליו. ואולם בשים לב לעברו הפלילי המכביד של המערער, למהות העבירות שעבר ולרקע העומד ביסוד

הדברים, לא מצאנו כי בית המשפט החמיר עם המערער.

42.ב"כ המערער עמד בערעורו על הצורך להעלות את המערער על מסלול של שיקום. לדבריו, יש להעביר לרשויות מסר "כי הפתרון בעניינו של המערער אינו בלעדי בתחום הפלילי, ועל הרשויות הנוגעות בדבר לאתר סביבה שתאפשר הכלה של המערער והכוונה נורמטיבית שלו." במסגרת ההליך שהתקיים בתיק זה, לא הוגש תסקיר מטעם שירות המבחן, ולכן האפשרויות העומדות לפני בית המשפט בעניין זה הן מוגבלות. עם זאת נראה, כי יש מקום לכך שבני משפחתו של המערער ובא כוחו יעשו מאמץ לקראת שחרורו הקרב של המערער, למצוא עבורו מסגרת מתאימה אשר תסייע לו לעלות על מסלול של שיקום.

סוף דבר

43.בשל הטעמים עליהם עמדנו לעיל, החלטנו לדחות את הערעור על שני חלקיו.

מזכירות בית המשפט תמציא פסק הדין לב"כ הצדדים, בהתאם להסכמתם, ותוודא טלפונית קבלתו.

ניתן היום, ו' ניסן תשע"ו, 14 אפריל 2016, בהעדר הצדדים.

אריה רומנוב, שופט

ד"ר יגאל מרזל,
שופט

גילה כנפי שטייניץ,
שופטת